

Warszawa, 30/11/2006

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

dr Janusz KOCHANOWSKI

RPO-539146-VI/06/JF

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan
Ludwik Dorn
Wicepremier
Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji
ul. Stefana Batorego
02-591 WARSZAWA

Wielce Szanowny Panie Premierze,

W załączeniu pozwalam sobie przesłać kopię skargi Prezydenta Miasta Knurów oraz stanowisko zajęte w tej sprawie przez Wojewodę Śląskiego, które nasuwają przypuszczenie, że istnieje spór pomiędzy tymi organami, co do rozumienia zadań zleconych oraz ich finansowania.

Analiza przedstawionego przez Prezydenta Miasta problemu może także wskazywać, iż problem realizacji zadań zleconych przez gminy, o których mowa w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (tekst jedn. Dz.U. z 2001 r. Nr 17, poz. 209 z późn. zm.) nie dotyczy tylko Gminy Knurów.

Powołany wyżej przepis stanowi, że „Gminy, jako zadania zlecone, wykonują czynności związane z prowadzeniem Rejestru, polegające na zapewnieniu zainteresowanym:

- 1) względu do Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD),
- 2) urzędowych formularzy wniosków wymaganych ustawą umożliwiających rejestrację spółek jawnych,
- 3) dostępu do informacji o wysokości opłat, sposobie ich uiszczenia oraz o właściwości miejscowej sądów rejestrowych”.

Niestety, nie ma w nim, jak i w dalszej części ustawy, mowy o przekazaniu środków finansowych koniecznych do realizacji tego zadania zleconego.

Skarżący nie kwestionuje nałożenia na gminę obowiązków związanych z prowadzeniem Rejestru, bo te są zgodne z zasadą określoną w art. 166 ust. 2 Konstytucji RP, która stanowi, że „jeżeli wynika to z uzasadnionych potrzeb państwa ustawa może zlecić jednostkom samorządu terytorialnego wykonywanie innych zadań publicznych”.

Spór dotyczy zabezpieczenia na ten cel środków finansowych, których w tym przypadku ustawa nie określa.

Zadania zlecone samorząd realizuje w zastępstwie państwa, we własnym imieniu. Zadania te, to zadania, które państwo powierza jednostkom samorządu terytorialnego w drodze ustawy lub w drodze indywidualnych porozumień.

Wykonywanie zadań zleconych jest obowiązkowe. Praktycznie nie istnieje możliwość odmowy wykonania przez gminę zadań zleconych z powodu braku środków finansowych lub ustalenia ich na niewystarczającym poziomie, albo z powodu nieterminowego przekazania tych środków.

Jednakże z nałożeniem na gminę zadań zleconych wiąże się przekazanie środków finansowych (dotacji celowych) w wysokości koniecznej do wykonania tych zadań. Z treści art. 8 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tek jedn. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) wynika, iż „Gmina otrzymuje środki finansowe w wysokości koniecznej do wykonania zadań z zakresu administracji rządowej”.

Użycie przez ustawodawcę sformułowania „gmina otrzymuje środki finansowe”, wyraźnie wskazuje, że chodzi o ich faktyczne przekazanie, a nie tylko zapewnienie, że zostaną przekazane. Przepis ten uzasadnia też tezę, że samorząd nie ma obowiązku finansowania zadań zleconych ze środków własnych, a nawet - jak wykazuje dotychczasowa praktyka - wydatki te nie mogą być dofinansowane ze środków własnych gminy (uchwała RIO w Łodzi z dnia 11.12.2002 r. nr 3/73/2002).

W tym stanie mam wątpliwości, czy przekazanie gminom zadań zleconych, bez finansowania kosztów ich realizacji nie narusza ukształtowanych w obowiązujących przepisach prawa, zasad w zakresie realizacji przez jednostki samorządu terytorialnego zadań zleconych. Dlatego też uprzejmie proszę Pana Premiera o zlecenie zbadania sprawy, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, podjęcie działań zmierzających do ich usunięcia.

W oczekiwaniu na decyzję Pana Premiera

Łączę wyrazy szacunku

/-/ Janusz Kochanowski